

Teresa Liana, Teresa Dąbrowska, Anna Pozarzycka

Łęgonice, gm. Nowe Miasto, woj.
radomskie. Stanowisko I

Informator Archeologiczny : badania 9, 137-138

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

to typowe antyczne szkło sodowe o składzie chemicznym bardzo zbliżonym do tego, który znamy m.in. z nadreńskich stanowisk I i II w. Dodając do tego 1 żebrowaną miseczkę szklaną, odkrytą w r. 1947 w samej mogile III oraz drugą większą misę z tejże mogiły, rozbitą i wyrzuconą przez miejscowego znalazcę - wieśniaka /zaginioną dotychczas/, można stwierdzić, że w Łęgu Piekarskim mamy do czynienia z największym skupiskiem rzymskich naczyń szklanych w całej "barbarzyńskiej" Europie środkowej. Z dokładnych opowiadań ludności miejscowej wiadomo o znalezieniu poza 4-ma już odkrytymi mogiłami książęcymi z wczesnego okresu rzymskiego - jeszcze jednego ciałopalnego płaskiego grobu z wczesnego okresu rzymskiego, z prostokątną szkatułką, wykonaną całkowicie z brązu, zawierającą nożyce i około 20 różnobarwnych szklanych kamyków do gry. Badania z roku 1975 ujawniły w tym miejscu resztki ręcznie lepionego naczynia i ludzkie kości spalone. Luźno na polu, niedaleko grobu książęcego nr II /z r. 1936/ znaleźli miejscowi gospodarze jeszcze 1 złoty pierścień /sprzedany przed laty złotnikowi/.

Poza tym natrafiono na tym stanowisku na kilka zniszczonych grobów popielnicowych kultury grobów kłozowych oraz na niewielką ilość wióreczków i okrzesków neolitycznych lub mezolitycznych.

Badania na tym stanowisku będą kontynuowane w latach 1976 i 1977 aż do całkowitego wyczerpania możliwości poznania i uratowania obiektu. Zamierza się postawić tu obelisk z kamienną tablicą informacyjną wzorem stanowisk już przebadanych w Wietrzychowicach koło Izbicy Kujawskiej i w Przywozie nad Wartą koło Wielunia.

Zabytki z tego stanowiska wraz z dokumentacją z badań przeprowadzonych w roku 1975, wykonaną częściowo ze środków Wojewódzkiego Urzędu Konserwatorskiego w Łodzi /plan warstwicowy w skali 1:2000/, znajdują się w Muzeum Archeologicznym i Etnograficznym w Łodzi. Zamierza się zebrać w tym Muzeum kopie zabytków dawniej uzyskanych z tego stanowiska, a znajdujących się w muzeach archeologicznych w Warszawie i Poznaniu.

ŁĘGONICE, gm. Nowe Miasto
woj. radomskie
Stanowisko I

Państwowe Muzeum
Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadziła dr Teresa Liana przy udziale dr Teresy Dąbrowskiej i mgr Anny Pozarzyckiej. Finansowało PMA w Warszawie. Siódmy sezon badań. Osada z późnego okresu rzymskiego.

Zbadano 10 arów. Odkryto 2 chaty, 18 jam, 49 słupów oraz 3 obiek-

ty o bliżej nieokreślonej funkcji, przy czym jeden z nich, obiekt nr 9, kształtem i rozmiarami jest zbliżony do chat odkrytych na tym stanowisku. Chata nr 3 ma wymiary 6 x 4 m, chata nr 4 - 5 x 4 m. Obie o konstrukcji słupowej, mają paleniska ułożone z kamieni. W chacie nr 3, oprócz ceramiki, fragmentów ciężarków tkackich i osetki kamiennej, znaleziono także uszkodzony srebrny denar Trajana, używany jako zawieszka, o czym świadczy otwór zrobiony w monecie. Zarówno w chatkach, jak i w obiektach znajdowało się dużo przepalanej polepy.

Pod chatą nr 4 znajdowała się jama o prostokątnym dnie, pokrytym warstwą węgla drzewnego i czerwonej, jakby przepalanej gliny. Dno było wyłożone kamieniami. Kamienie znajdowały się także w środkowej części jamy, sięgając jej wylotu. Obok tego skłupiska kamieni znajdowało się nieco kości, bez śladów przepalenia.

Wśród fragmentów ceramiki znajdowanej na tym stanowisku występują także ułamki naczyń toczonych. Z innych zabytków należy wymienić przęślik gliniany, nożyk żelazny oraz fragment żuźla żelaznego.

Został także otwarty wykop sondażowy dla uchwycenia zachodniego krańca osady. Odkryto w nim ślady dwóch słupów, znaleziono nieliczne fragmenty ceramiki kultury przeworskiej.

Badania zakończono.

ŁOJEWÓ, gm. Inowrocław
woj. bydgoskie
Stanowisko 4

Ekspedycja Kujawska
Katedra Archeologii
Uniwersytetu
im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu

Badania prowadzili dr Aleksandra Cofta-Broniewska i mgr Aleksander Kośko. Finansował WKZ w Bydgoszczy. Pierwszy sezon badań. Osada kultury przeworskiej /I-IV w.n.e./, obozowisko kultury amfor kulistych.

Stanowisko leży na wyraźnie wyodrębnionym wyniesieniu położonym bezpośrednio na zachód od doliny cieków wodnych uchodzących do Jeziora Szarlej. Badania miały charakter ratowniczo-rozpoznawczy. Wyeksplorowano albo częściowo zabezpieczono kilkanaście obiektów zarejestrowanych w skarpcie plannicy. Wykonano 20 sondaży celem uchwycenia zasięgu i charakteru osadnictwa.